

Potrebe prašičev in funkcionalnost hleva

Uredili
Milena Kovač in Špela Malovrh

Domžale, 2015

Potrebe prašičev in funkcionalnost hleva

Uredili:

prof. dr. Milena Kovač, doc. dr. Špela Malovrh

Za vsebino in jezikovno pravilnost prispevkov so odgovorni avtorji.

Izdajo monografije so podprli Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano in Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko.

Prispevki so sofinancirani v okviru Usposabljanja za ukrep DŽ iz PRP RS za obdobje 2014-2020 za leto 2015.

Izdajatelj:

Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko,
Enota za prašičerejo

Prelom in priprava za tisk:

Janja Urankar, Tina Flisar

Oblikovanje:

Janja Urankar

Fotografije:

Karmen Ložar, Špela Malovrh, Anita Ule, Janja Urankar

Domžale, 2015

Kazalo

1 Potrebe prašičev in funkcionalnost hleva	7
1.1 Uvod	7
1.2 Primer iz manj uspešne prakse	9
2 Življenjski prostor	11
2.1 Kakovost prostora	12
2.2 Gostota naselitve	14
2.3 Velikost skupine	17
2.4 Dodelitev prostora	19
2.5 Prostor za krmljenje	22
2.6 Agonistično obnašanje	24
2.7 Velikost telesa in potreba po prostoru	26
3 Tla	29
3.1 Betonska tla	33
3.2 Reja na globokem nastilu	38
3.3 Sistem s strgali	42
3.4 Rešetkasta tla	43
3.5 Značilnosti tal v hlevih za prašiče	47
4 Potrebe po vodi in napajanje	49
4.1 Oskrba z vodo	49
4.1.1 Potreba po vodi pri pujskih	50
4.1.2 Potreba po vodi pri rastočih prašičih	51
4.1.3 Potrebe brejih in doječih svinj	51
4.1.4 Kakovost vode	52
4.1.5 Ureditev napajanja	53
4.1.6 Dejavniki na potrebo po vodi in pitju	56
4.1.7 Vpliv porabe vode na zdravje in prirejo	57
4.1.8 Nepravilnosti pri pitju	58
4.1.9 Priporočila za oskrbo z vodo	58

5 Uravnavanje temperature v hlevih za prašiče	61
5.1 Osnovni pojmi	63
5.2 Temperaturna območja	65
5.2.1 Efektivna temperatura okolja	65
5.2.2 Zgornja kritična temperatura	66
5.2.3 Spodnja kritična temperatura	67
5.2.4 Termonevtralno območje	68
5.2.5 Termorekulacija	69
5.3 Vročinski stres pri prašičih	70
5.4 Načini izmenjave topote	71
5.4.1 Prevajanje topote	71
5.4.2 Prenašanje topote	72
5.4.3 Sevanje topote	73
5.4.4 Izhlapevanje	74
5.5 Termonevtralno območje pri prašičih	76
5.6 Načini uravnavanja temperature	78
5.6.1 Zadrževanje topote in ogrevanje	78
5.6.2 Odvajanje topote in hlajenje	78
5.6.3 Prezračevanje	79
5.6.4 Izolacija hlevov	80
5.7 Praktične rešitve za uravnavanje temperature in kakovosti zraka v hlevih	80
5.7.1 Uravnavanje temperature v prasiliščih	80
5.7.2 Temperatura v pripustiščih in čakališčih	82
5.7.3 Uravnavanje temperature v vzrejališčih in pitališčih	83
5.8 Gibanje zraka	86
6 Kakovost zraka	89
6.1 Vlažnost	92
6.2 Potencialno škodljivi plini	93
6.3 Prašni delci	95
6.3.1 Prisotnost kužnih organizmov	96
6.3.2 Skrb za kakovost zraka v okolici hleva	97

7	Osvetlitev, hrup in higiena	99
7.1	Osvetlitev	99
7.2	Hrup	101
7.3	Higiena	102
7.4	Oblika in smer zgradbe	103
8	Zaključki	105
9	Viri	106

